

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ESSENCE AND FEATURES OF THE INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

УДК 658.152

Гурбик Ю.Ю.

к. держ. упр.,
старший викладач кафедри економіки,
управління та адміністрування
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Біляев С.С.

к. е. н.,
старший викладач кафедри економіки,
управління та адміністрування
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Литвинчук К.С.

студентка
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

У статті досліджено певні теоретико-методологічні аспекти інвестиційної діяльності підприємства в умовах перебудови вітчизняної економіки. Проаналізовано поняття «інвестиції» та виявлено, що більшість вітчизняних науковців залежно від галузі знань виділяють три підходи щодо визначення економічної сутності дефініції «інвестиції» (макроекономічний, мікроекономічний, фінансовий). Проведено зіставлення дефініції «інвестиції» та «капітальні вкладення» та з'ясовано, що капітальні вкладення є більш вузьким поняттям, адже є однією із форм інвестицій. Проаналізовано сутність та зміст поняття «інвестиційна діяльність підприємства» та встановлено, що часто науковці розглядають його у широкому й вузькому (як процес інвестування) розумінні. Також на основі аналізу вітчизняної наукової літератури виявлено, що більшість дослідників під час тлумачення поняття «інвестиційна діяльність підприємств» використовують передусім процесний і системний підходи. Розглянуто основні особливості інвестиційної діяльності підприємства.

Ключові слова: інвестиції, підприємство, капітальні вкладення, інвестиційна діяльність, інвестування.

В статье исследованы определенные теоретико-методологические аспекты инве-

стиционной деятельности предприятия в условиях реструктуризации отечественной экономики. Проанализировано понятие «инвестиции» и выявлено, что большинство отечественных ученых в зависимости от отрасли знаний выделяют три подхода касательно определения экономической сущности дефиниции «инвестиции» (макроекономический, микроэкономический, финансовый). Проведено сопоставление определений «инвестиции» и «капитальные вложения» и выяснено, что капитальные вложения – более узкое понятие, ведь являются одной из форм инвестиций. Проанализированы сущность и содержание понятия «инвестиционная деятельность предприятия» и установлено, что часто ученые рассматривают его в широком и узком (собственно, как процесс инвестирования) понимании. Также на основе анализа отечественной научной литературы выявлено, что большинство исследователей при толковании понятия «инвестиционная деятельность предприятий» используют прежде всего процессный и системный подходы. Рассмотрены основные особенности инвестиционной деятельности предприятия.

Ключевые слова: инвестиции, предприятие, капитальные вложения, инвестиционная деятельность, инвестирование.

The article studies certain theoretical and methodological aspects of the investment activity of an enterprise in terms of the restructuring of the domestic economy. The concept "investments" is analysed and it is revealed that depending on the field of knowledge, most of the domestic scholars distinguish three approaches to defining the economic essence of definition "investments": macroeconomic (defined as a part of aggregate expenditures at the level of the economy, which is the basis for the renewal and accumulation of fixed capital, determines the structure of the economy, its growth rate and the level of the country's competitiveness in the world market); microeconomic (the process of creating the means of production and human capital in order to receive profit from the production activities); financial (considered from the point of view of the exchange of costs between today's current expenses and future benefits in the acquisition of real or financial assets). Definitions "investments" and "capital investments" are compared and it is found that capital investments are a narrower concept because it is one of the forms of investments. Essence and content of the concept "enterprise investment activity" are analysed and it is established that often scholars consider it in a broad and narrow (as a process of investing) sense. It is determined that common among domestic scholars is the following definition of "enterprise investment activity" – a purposeful process of formation of necessary investment resources, which is balanced in accordance with the selected parameters of an investment program (investment portfolio) on the basis of the choice of effective objects (instruments) of investment and ensuring their implementation. Also, on the basis of the analysis of domestic scientific literature, it is revealed that when interpreting the concept "enterprise investment activity", most of the researchers use first of all process and system approaches. The main features of the investment activity of the enterprise are considered (the main form of ensuring the growth of operational activity of the enterprise and in relation to its goals and objectives is subordinate, forms and methods of investment activity less depend on the specific features of the enterprise, rather than operational activity; the volumes of investment activity of the enterprise are characterized by significant unevenness in certain periods, etc.).

Key words: investments, enterprise, capital investments, investment activity, investment.

Постановка проблеми. Інвестиційна діяльність є важливою складовою частиною господарської діяльності підприємства, яка забезпечує його економічне зростання, модернізацію матеріальної бази та технологічного процесу, створення нових робочих місць тощо. Інвестиційна діяльність підприємства є предметом дослідження багатьох наук (економічних, управлінських, юридичних та ін.). А це привело до того, що в науковій літературі є різні підходи щодо тлумачення сутності поняття «інвестиційна діяльність підприємства», а тому ця проблематика потребує подальшого науково-теоретичного осмислення та уточнення власного

понятійно-категоріального апарату, а також дослідження особливостей практичного здійснення цього складного і багатогранного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти інвестицій, інвестиційної діяльності підприємства висвітлюють у своїх наукових працях такі іноземні та вітчизняні вчені, як П. Массе, Дж. Кейнс, У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бейлі, Л. Гітман, М. Джонк, М. Марковіць, В. Федоренко, І. Бланк, А. Дука, Д. Черванов, А. Пересада, Т. Майорова, О. Ястремська, С. Безродна, Н. Миськова, Т. Пічугіна, Г. Кужелева та ін.

Проте, незважаючи на ґрунтовні наукові дослідження щодо інвестиційної діяльності підприємства як вітчизняними, так і закордонними вченими, ця проблематика потребує подальшого теоретико-методологічного обґрунтування та удосконалення понятійно-категоріального апарату, наприклад, уточнення та зіставлення таких наукових дефініцій, як «інвестиції» та «капітальні вкладення», а також «інвестиційна діяльність» та «інвестування». На наш погляд, малодослідженими залишаються питання, пов'язані з особливостями реалізації на практиці інвестиційної діяльності підприємств.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сутності та особливостей інвестиційної діяльності підприємства в сучасних умовах розвитку та трансформації ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для ґрунтовного розкриття сутності наукової категорії «інвестиційна діяльність підприємства» необхідно проаналізувати поняття «інвестиції». Загалом поняття «інвестиції» є неоднозначним, теоретично й методологічно дискусійним у зарубіжній та вітчизняній науці.

Американські дослідники У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бейлі, розкриваючи поняття «інвестиції», стверджують, що термін «інвестувати» означає «розлучитися з грошима сьогодні для того, щоб отримати більшу їх суму у майбутньому» [1, с. 1]. Та визначають, що час і ризик є ключовими факторами, які пов'язані з цим процесом [1, с. 1].

Загалом необхідно відзначити, що у зарубіжній економічній науці значна увага приділена дослідженню сутності і змісту поняття «інвестиції» (табл. 1.1)

Значна увага тлумаченню дефініції «інвестиції» приділяється й у вітчизняних наукових колах та школах. В.Г. Федоренко – засновник нової галузі вітчизняної економічної науки – інвестознавство, відзначає, що «термін «інвестиція» походить від лат. invest, що означає «вкладати» [8, с. 7]. Та далі продовжує, що «нині інвестиції – це вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення» [8, с. 7].

Т.В. Майорова зазначає, що багато вітчизняних дослідників визначають інвестиції як «складне та змістовне поняття, що інтегрує в собі різні економічні процеси, які впливають на виробництво, розподіл, обмін та споживання, тобто вони є фундаментальною основою суспільного відтворення» [9, с. 9].

Визначення, які наведено в таблиці 1.2, не вичерпують усієї багатоманітності підходів до тлумачення поняття «інвестиції» вітчизняними науковцями, адже ця наукова категорія перебуває в процесі теоретико-методологічного осмислення та зіставлення з близьким за змістом поняттям – «капітальні вкладення».

Деякі вітчизняні науковці (А.П. Дука [13, с. 50], С.М. Безродна, Н.В. Миськова [12, с. 8] та ін.) залежно від галузі знань виділяють три підходи щодо визначення економічної сутності поняття «інвестиції»:

– макроекономічний підхід, згідно з яким інвестиції визначаються як частина сукупних витрат на рівні економіки, що є основою оновлення і накопичення основного капіталу, визначає структуру економіки, темпи її зростання і рівень конкурентоспроможності країни на світовому ринку;

– мікроекономічний підхід зумовлює розгляд інвестицій як процес створення засобів виробництва і людського капіталу з метою отримання прибутку від виробничої діяльності;

– фінансовий підхід означає розуміння суті інвестицій з позиції обміну вартостями між сьогодишніми поточними витратами та майбутніми вигодами в процесі придбання реальних або фінансових активів [13, с. 50].

Таким чином, ми погоджуємося з науковою думкою С.М. Безродної та Н.В. Миськової, які стверджують, що «розмаїття понять терміну «інвестиції» у сучасній вітчизняній і зарубіжній економічній літературі значною мірою визначається широтою сутнісних сторін цієї складної економічної категорії» [12, с. 8].

Перед тим як перейти до аналізу сутності поняття «інвестиційна діяльність підприємства»,

Таблиця 1.1

Тлумачення поняття «інвестиції» іноземними вченими-економістами

№ з/п	Автор	Визначення поняття
1	Дж. М. Кейнс	Поточний приріст вартості засобів виробництва в результаті виробничої діяльності цього періоду. Частина доходу за цей період, яка не була використана для споживання [2, с. 60].
2	Л. Гітман, М. Джонк	Спосіб вкладення капіталу, який повинен забезпечити збереження або зростання вартості капіталу та (або) принести позитивну величину доходу [3, с. 10].
3	Дж. Розенберг	Використання грошей для отримання більших грошей, для вилучення прибутку або досягнення приросту капіталу або для того й іншого [4, с. 173].
4	С. Фішер, Р. Дорнбуш, Р. Шмалензі	Використання частини поточного випуску для додавання до наявного капітального запасу [5, с. 773].
5	Н. Менк'ю	Сукупність товарів, придбаних підприємствами або приватними особами для збільшення накопиченого капіталу [6, с. 710].
6	К. Макконнел, С. Брю	Витрати на виробництво і нагромадження засобів виробництва, збільшення матеріальних запасів [7, с. 939].

Тлумачення поняття «інвестиції» вітчизняними вченими-економістами

№ з/п	Автор	Визначення поняття
1	Б.Л. Луців, І.С. Кравчук, Б.Б. Сас	Цілеспрямоване вкладання на певний термін капіталу у всіх його формах у різні об'єкти (інструменти) для досягнення індивідуальних цілей інвесторів. Багатоаспектні вкладання капіталу, які можуть реалізовуватися в різних формах і характеризуються різноманітними особливостями [10, с. 29].
2	І.О. Бланк С.М. Безродна, Н.В. Миськова	Являють собою вкладення капіталу в усіх його формах у різні об'єкти (інструменти) господарської діяльності підприємства з метою отримання прибутку, а також отримання іншого економічного або позаекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з факторами часу, ризику і ліквідності [11, с. 1718], [12, с. 11].
3	А.П. Дука	Всі види економічних ресурсів, які вкладаються у поточному періоді у відповідні об'єкти, створення яких сприяє забезпеченню розширеного відтворення, а використання компенсує інвестору відмову від поточного споживання вкладених ресурсів шляхом отримання у майбутньому вигід [13, с. 50].
4	І.Л. Сазонець, В.А. Федорова	Сукупність засобів, реалізованих у формі довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки [14, с. 34].
5	О.М. Матрос	Сукупність матеріальних, нематеріальних і фінансових активів, що вкладаються в підприємницьку та (або) іншу діяльність, а також пов'язані з цим процесом трудові ресурси з метою отримання економічної вигоди, соціального й екологічного ефекту [15, с. 5].

хочемо зазначити, що визначення поняття «інвестиції» закріплено і в українському законодавстві. Так, у Податковому кодексі України встановлено, що «інвестиції – господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та (або) цінних паперів в обмін на кошти або майно» [16].

В Законі України «Про інвестиційну діяльність» встановлено, що «інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) та (або) досягається соціальний та екологічний ефект» [17].

Також в Законі України «Про інвестиційну діяльність» визначається, що інвестиції можуть здійснюватися у формі капітальних вкладень, якщо вони «спрямовуються на створення (придбання), реконструкцію, технічне переоснащення основних засобів, очікуваний строк корисної експлуатації яких перевищує один рік» [17].

Таким чином, у законодавстві України розмежується по суті поняття «інвестиції» та «капітальні вкладення». Такий підхід, на наш погляд, є правильним та обґрунтованим, адже поняття «інвестиції» є ширшим за поняття «капітальні вкладення».

Ми погоджуємося з поглядом І.О. Бланка, який відзначає, що «найчастіша помилка, що є в літературі, – ідентифікація поняття «інвестиції» з поняттям «капітальні вкладення». Інвестиції в цьому разі розглядаються як вкладення капіталу у відтворення основних засобів – як виробничого, так і невиробничого характеру. Водночас інвестиції можуть здійснюватися й у приріст обігових активів, і в різноманітні фінансові інструменти, в окремі види нематеріальних активів. Отже, капітальні вкладення є більш вузьким поняттям і можуть роз-

глядатися лише як одна з форм інвестицій, але не як їх аналог» [11, с. 10].

Не менш науково дискусійним серед вітчизняних науковців є поняття «інвестиційна діяльність підприємства». Чинне законодавство України визначає інвестиційну діяльність як «сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій» [17].

Т.С. Пічугіна, Л.Д. Забродська у процесі аналізу низки літературних джерел шляхом узагальнення встановили, що інвестиційну діяльність підприємства можна навести таким чином:

- у широкому розумінні інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням засобів (коштів) в об'єкти інвестування з метою отримання позитивних результатів (дохід/ефект);
- у вузькому розумінні інвестиційна діяльність (інвестування) – це процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення;
- загалом інвестиційна діяльність – сукупність процесу вкладення інвестиційних ресурсів та процесу отримання позитивних результатів у майбутньому [18, с. 149].

Слід зазначити, що ми є прихильниками підходу, коли відбувається розмежування понять «інвестиційна діяльність» та «інвестування» (А.П. Дука [13, с. 432], Г.О. Кужелева [19, с. 14], Т.С. Пічугіна, Л.Д. Забродська [18, с. 149], Л.Л. Ігоніна [20, с. 25], В.В. Поединок [21, с. 133] та ін.). Прибічники цього підходу наголошують на тому, що інвестування – це лише одна з форм прояву інвестиційної діяльності підприємства, це реалізація інвестиційних ресурсів (інвестицій). Таким чином, інвестування є послідовним етапом інвестиційної діяльності підприємства. Окрім власне вкладення коштів в процесі здійснення інвестиційної діяльності відбувається ще і мобілізація інвестиційних ресурсів, отримується позитивний результат (ефект).

Таблиця 1.3

Тлумачення поняття «інвестиційна діяльність підприємств» вітчизняними вченими

№ з/п	Автор	Визначення поняття
1	І.О. Бланк [11, с. 19], С.М. Безродна, Н.В. Миськова [12, с. 15], А.П. Дука [13, с. 63]	Являє собою цілеспрямовано здійснюваний процес формування необхідних інвестиційних ресурсів, збалансований відповідно до обраних параметрів інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) на основі вибору ефективних об'єктів (інструментів) інвестування та забезпечення їх реалізації.
2	К.В. Кравченко [22, с. 11]	Процес пошуку необхідних фінансових ресурсів, інвестування в реальні та фінансові активи з метою зростання ринкової вартості підприємства у довгостроковій перспективі.
3	В.В. Поєдинок [21, с. 133]	Сукупність дій господарського та управлінсько-господарського характеру, які вчиняються суб'єктами господарювання щодо підготовки до вкладення інвестицій, безпосереднього вкладення інвестицій (інвестування) та господарського використання вкладених інвестицій
4	Г.О. Кужельєва [19, с. 4]	Економічна категорія, що являє собою послідовну цілеспрямовану систему економічних (виробничих) відносин суб'єктів господарювання з приводу формування і використання інвестиційних ресурсів (фінансових і реальних), регулювання процесів інвестування (як у самій країні, так і за її межами), які виникають у відповідному інвестиційному середовищі і спрямовані на отримання прибутку або на досягнення визначеного соціального ефекту в умовах ризику.

Проте слід зауважити, що серед науковців є й інший підхід, згідно з яким зазначені поняття отожднюють, тобто розглядаються як синоніми (Т.В. Майорова [9, с. 12]). Такий підхід, як зазначає А.П. Дука, «звужує поняття інвестиційної діяльності, обмежуючи його сферою фінансування капітальних вкладень» [13, с. 63].

У таблиці 1.3 наведено й інші визначення вітчизняними дослідниками терміна «інвестиційна діяльність підприємств».

Таким чином, дані таблиці 1.3 показують, що більшість вітчизняних дослідників під час тлумачення поняття «інвестиційна діяльність підприємств» використовують передусім процесний і системний підходи.

Аналіз наукової літератури дає підстави стверджувати, що деякі вітчизняні вчені визначають такі особливості інвестиційної діяльності підприємства:

- вона є головною формою забезпечення зростання операційної діяльності підприємства (шляхом зростання операційних доходів і зниження питомих операційних витрат) і щодо її цілей та завдань має підпорядкований характер;
- форми і методи інвестиційної діяльності значно меншою мірою залежать від галузевих особливостей підприємства, ніж операційна діяльність;
- обсяги інвестиційної діяльності підприємства характеризуються суттєвою нерівномірністю за окремими періодами;
- інвестиційний прибуток підприємства (а також інші форми ефекту від інвестицій) у процесі його інвестиційної діяльності формується зазвичай зі значним «лагом запізнення»;
- інвестиційна діяльність формує особливий самостійний вид грошових потоків підприємства, що суттєво розрізняються за окремими періодами за своєю спрямованістю;

– інвестиційній діяльності підприємства притаманні специфічні види ризиків, що об'єднуються поняттям «інвестиційний ризик»;

– найважливішим вимірювачем обсягу інвестиційної діяльності виступає показник чистих інвестицій, який може характеризувати темпи економічного розвитку підприємства [11, с. 19–22], [12, с. 15–17], [13, с. 64–65].

Висновки з проведеного дослідження. Інвестиційна діяльність підприємства – це одна з основних умов його ефективного функціонування та розвитку в сучасному ринковому (конкурентному) середовищі. Проаналізувавши сутність та особливості інвестиційної діяльності підприємства, відмітимо, що ця тематика має міждисциплінарний та поліаспектний характер і потребує подальшого теоретико-методологічного обґрунтування й осмислення, а також уточнення та вдосконалення понятійно-категоріального апарату.

Також ми погоджуємося з думкою вітчизняних науковців, які розглядають це поняття у широкому розумінні як діяльність, пов'язану із вкладенням засобів (коштів) в об'єкти інвестування з метою отримання позитивних результатів, та у вузькому розумінні – як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення (інвестування).

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж. Инвестиции. Москва : ИНФРА-М, 2001. 1028 с.
2. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / пер. с англ. Н.Н. Любимова. Москва : Государственное издательство иностранной литературы, 1948. 398 с.
3. Гитман Л. Дж., Джонк М.Д. Основы инвестирования. Москва : Дело, 1997. 1008 с.
4. Розенберг Дж. М. Инвестиции : Терминологический словарь. Москва : ИНФРА-М, 1997. 400 с.

5. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика. Москва : «Дело ЛТД», 1995. 864 с.
6. Мэнкью Н.Г. Макроэкономика. Москва : Изд-во МГУ, 1994. 736 с.
7. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс : принципы, проблемы и политика. Москва : ИНФРА-М, 2005. 972 с.
8. Федоренко В.Г. Инвестознавство : підручник. Київ : МАУП, 2004. 480 с.
9. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
10. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування : підручник. Тернопіль : Економічна думка, 2014. 544 с.
11. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент : учебный курс. Киев : Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. 448 с.
12. Безродна С. М., Миськова Н.В. Інвестування : компендіум. Чернівці : БДФЕУ, 2013. 200 с.
13. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2008. 432 с.
14. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
15. Матрос О. М. Аналіз інвестиційної діяльності підприємств: теорія та методологія : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Київ, 2011. 22 с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010. № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 15.02.2019).
17. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991. № 1560-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12/> (дата звернення: 15.02.2019).
18. Пічугіна Т.С., Забродська Л.Д. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та зміст управління. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2013. Вип. 2 (1). С. 146–154.
19. Кужелева Г. О. Інвестиційна діяльність господарюючих суб'єктів у трансформаційній економіці : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.01. Донецьк, 2007. 18 с.
20. Игонина Л.Л. Инвестиции : учебное пособие / под ред. В.А. Слепова. Москва : Экономист, 2005. 478 с.
21. Поєдинок В.В. Інвестиційна діяльність як вид господарської діяльності. *Право і суспільство*. 2013. № 6–2. С. 131–135.
22. Кравченко К. В. Інвестиційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення (на прикладі підприємств добувної промисловості) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2011. 17 с.
5. Fisher S., Dornbush R., Shmalenzi R. (1995) *Ekonomika* [Economy]. Moskva : «Delo LTD». (in Russian)
6. Men'kyu N.G. (1994) *Makroekonomika* [Macroeconomics]. Moskva : Izd-vo MGU. (in Russian)
7. Makkonell K.R., Bryu S.L. (2005) *Ekonomiks : printsipy, problemy i politika* [Economics: Principles, Problems and Policies]. Moskva : INFRA-M. (in Russian)
8. Fedorenko V. Gh. (2004) *Investoznavstvo* [Investing] : pidruchnyk. Kyjiv : MAUP. (in Ukrainian)
9. Majorova T.V. (2009) *Investycijna dijalnistj* [Investment activity]: pidruchnyk. Kyjiv : Centr uchbovoji literatury. (in Ukrainian)
10. Luciv B.L., Kravchuk I.S., Sas B.B. (2014) *Investuvannja* [Investment]: pidruchnyk. Ternopilj : Ekonomichna dumka. (in Ukrainian)
11. Blank I.A. (2001) *Investitsionnyy menedzhment* [Investment management]: uchebnyy kurs. Kiev : Nika-Tsentr. (in Ukrainian)
12. Bezrodna S. M., Mysjkova N.V. (2013) *Investuvannja* [Investment]: kompendium. Chernivci : BDFEU. (in Ukrainian)
13. Duka A.P. (2008) *Teorija ta praktyka investycijnoji dijalnosti. Investuvannja* [The theory and practice of investment activity. Investment]: navchalnyj posibnyk. Kyjiv : Karavela. (in Ukrainian)
14. Sazonecj I. L., Fedorova V. A. (2011) *Investuvannja* [Investment] : pidruchnyk. Kyjiv : Centr uchbovoji literatury. (in Ukrainian)
15. Matros O. M. (2011) *Analiz investycijnoji dijalnosti pidpryemstv: teorija ta metodologhija* [Analysis of investment activity of enterprises: theory and methodology]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.09. Kyjiv : VPC «Vizavi», pp. 22. (in Ukrainian)
16. Podatkovyj kodeks Ukrajinjy vid 02.12.2010. № 2755-VI / Verkhovna Rada Ukrajinjy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (data zvernennja: 15.02.2019).
17. Pro investycijnu dijalnistj: Zakon Ukrajinjy vid 18.09.1991. № 1560-XII / Verkhovna Rada Ukrajinjy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12/> (data zvernennja: 15.02.2019).
18. Pichughina T.S., Zabrodsjka L.D. (2013) *Investycijna dijalnistj pidpryemstva: sutnistj ta zmist upravlinnja* [Investment activity of the enterprise: the essence and content of management.]. *Ekonomichna strateghija i perspektyvy rozvytku sfery torghivli ta poslugh*, vol. 2 (1), pp. 146 -154.
19. Kuzheljeva Gh. O. (2007) *Investycijna dijalnistj ghospodarjujuchykh sub'ektiv u transformacijnij ekonomici* [Investment activity of economic entities in the transformational economy]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.01. Donecjk : DonNU, pp. 18. (in Ukrainian)
20. Yghonyna L.L. (2005) *Investycii* [Investments]: uchebnoe posobyje / pod red. V.A. Slepova. Moskva : Ekonomyst. (in Russian)
21. Pojedynok V.V. (2013) *Investycijna dijalnistj jak vyd ghospodarskoho dijalnosti* [Investment activity as a type of economic activity]. *Pravo i suspilstvo*. no. 6-2. pp. 131-135.
22. Kravchenko K. V. (2011) *Investycijna dijalnistj pidpryemstv ta jiji finansove zabezpechennja (na prykladi pidpryemstv dobuвної promyslovosti)* [Investing in Dijalnist business with its financial resources (for example, the company has a long-standing business)]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.08. Kyjiv : KNEU, pp. 17. (in Ukrainian)

REFERENCES:

1. Sharp U., Aleksander G., Beyli Dzh. (2001) *Investitsii* [Investments]. Moskva : INFRA-M. (in Russian)
2. Keynes Dzh. M. (1948) *Obshchaya teoriya zan'yatosti, protsenta i deneg* [General theory of employment, interest and money] / per. s angl. N.N. Lyubimova. Moskva : Gosudarstvennoe izdatel'stvo inostrannoy literatury. (in Russian)
3. Gitman L. Dzh., Dzhonk M.D. (1997) *Osnovy investirovaniya* [Basics of investing]. Moskva : Delo. (in Russian)
4. Rozenberg Dzh. M. (1997) *Investitsii : Terminologicheskij slovar'* [Investments: Terminology Dictionary]. Moskva : INFRA-M. (in Russian)

Hurbyk Yurii

Candidate in Public Administration,
Senior Instructor at Department of Economics,
Management and Administration

Bogdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University

Biliaiev Serhii

Candidate of Economic Sciences,
Senior Instructor at Department of Economics,
Management and Administration

Bogdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University

Lytvynchuk Karyna

Student

Bogdan Khmelnitsky Melitopol State Pedagogical University

ESSENCE AND FEATURES OF THE INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Investment activity is an important component of business activities of an enterprise that provides for its economic growth, modernization of the material base and technological process, creating new ones and preserving existing jobs, etc. Therefore, investment activity is the subject-matter of research of many sciences (economic, management, legal and so on). It should be noted that theoretical and methodological fundamentals of investment activity of the enterprise were formed in the conditions of formation, development, and transformation of economic relations in society, as well as in the process of increasing the practical relevance of this sphere of activity. There are various approaches to the interpretation of the concept “enterprise investment activity” in the scientific literature, thus, this range of problems requires further scientific and theoretical understanding and clarification of its own conceptual and categorical framework, as well as the study of peculiarities of the practical implementation of this complex and multifaceted process.

The purpose of the article is to study the essence and features of the investment activity of the enterprise in modern conditions of development and transformation of a market economy.

The article analyses the concept of investments and reveals that depending on the field of knowledge, most of the domestic scholars distinguish three approaches to defining the economic essence of definition “investments”: macroeconomic – defined as a part of aggregate expenditures at the level of the economy, which is the basis for the renewal and accumulation of fixed capital, determines the structure of the economy, its growth rate and the level of the country’s competitiveness in the world market; microeconomic – the process of creating the means of production and human capital in order to receive profit from the production activities; financial – considered from the point of view of the exchange of costs between today’s current expenses and future benefits in the acquisition of real or financial assets.

Definitions of “investments” and “capital investments” are compared and it is found that capital investments are a narrower concept because it is one of the forms of investments. Investments can be made not only in the reproduction of fixed assets but also in the growth of current assets, in some types of non-tangible assets, etc.

Essence and content of the concept “enterprise investment activity” are analysed and it is established that often scholars consider it in a broad sense (it is an activity associated with the investment of capital in an investment object in order to get positive results) and narrow sense (as a process of investing).

It is determined that common among domestic scholars is the following definition of “enterprise investment activity” – a purposeful process of formation of necessary investment resources, which is balanced in accordance with the selected parameters of an investment program (investment portfolio) on the basis of the choice of effective objects (instruments) of investment and ensuring their implementation.

Analysis of domestic scientific literature has shown that when interpreting the concept “enterprise investment activity”, most of the researchers use first of all process and system approaches.

The main features of the investment activity of the enterprise are considered (the main form of ensuring the growth of operational activity of the enterprise and in relation to its goals and objectives is subordinate; forms and methods of investment activity less depend on the specific features of the enterprise, rather than operational activity; the volumes of investment activity of the enterprise are characterized by significant unevenness in certain periods; investment income of the enterprise in the process of its investment activity is usually formed with a considerable “lag”; investment activity forms a special independent type of cash flows of the enterprise, which considerably differ in different periods according to their orientation; enterprise investment activity is characterized by specific types of risks united by the concept “investment risk”; the most important measurer of the volume of investment activity is net investment indicator, which can characterize economic development rates of the enterprise).